NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 7 päivänä heinäkuuta 2009,

liiallisen alijäämän olemassaolosta Romaniassa

(2009/590/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 104 artiklan 6 kohdan,

ottaa huomioon komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) EY:n perustamissopimuksen 104 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on vältettävä liiallisia julkisen talouden alijäämiä.

(2) Vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteena on terve julkinen talous, jolla pyritään vahvistamaan hintavakauden edellytyksiä ja saavuttamaan uusien työpaikkojen syntyä edistävä vahva ja kestävä kasvu.

(3) Perustamissopimuksen 104 artiklan mukainen liiallisia alijäämiä koskeva menettely, sellaisena kuin sitä on selkeytetty liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1467/97 ([1]), joka on osa vakaus- ja kasvusopimusta, edellyttää päätöstä liiallisen alijäämän olemassaolosta. Perustamissopimukseen liitetyssä liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyssä pöytäkirjassa vahvistetaan lisämääräykset liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanosta. Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 3605/93 ([2]) vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt ja määritelmät kyseisen pöytäkirjan määräysten soveltamiseksi.

(4) Kun vakaus- ja kasvusopimusta vuonna 2005 uudistettiin, pyrittiin lisäämään sopimuksen vaikuttavuutta ja vahvistamaan sen talousteoreettista perustaa sekä turvaamaan julkisen talouden kestävyys pitkällä aikavälillä. Sillä pyrittiin varmistamaan, että erityisesti talouden tilanne ja talousarviotilanne otettaisiin täysin huomioon liiallista alijäämää koskevan menettelyn kaikissa vaiheissa. Vakaus- ja kasvusopimuksen tarjoama kehys tukee tällä tavoin julkisen talouden rahoitusaseman ripeään tervehdyttämiseen tähtäävää hallituksen politiikkaa, jossa otetaan huomioon talouden tilanne.

(5) Perustamissopimuksen 104 artiklan 5 kohdassa edellytetään, että komissio antaa lausunnon neuvostolle, jos komissio katsoo, että jäsenvaltiossa on tai siellä voi ilmetä liiallinen alijäämä. Otettuaan huomioon perustamissopimuksen 104 artiklan 3 kohdan mukaisen kertomuksensa sekä talous- ja rahoituskomitean perustamissopimuksen 104 artiklan 4 kohdan mukaisesti antaman lausunnon komissio katsoi, että Romaniassa on liiallinen julkisen talouden alijäämä. Komissio antoi tämän vuoksi neuvostolle Romaniaa koskevan lausunnon liiallisen alijäämän olemassaolosta 13 päivänä toukokuuta 2009 ([3]).

(6) Perustamissopimuksen 104 artiklan 6 kohdan mukaan neuvoston olisi otettava huomioon kyseisen jäsenvaltion mahdolliset huomautukset ennen kuin se kokonaisarvion tehtyään päättää, onko jäsenvaltiossa liiallinen alijäämä. Romaniaa koskeva kokonaisarvio johtaa tässä päätöksessä esitettyyn päätelmään.

(7) Romanian viranomaisten huhtikuussa 2009 antaman liiallista alijäämää koskevan menettelyn mukaisen ilmoituksen ja Eurostatin sittemmin vahvistamien tietojen mukaan Romanian julkisen talouden alijäämä kasvoi vuonna 2008 5,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja ylitti näin ollen viitearvon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Alijäämä ei ollut lähellä kyseistä 3 prosentin viitearvoa, eikä viitearvon ylittymistä voida pitää poikkeuksellisena perustamissopimuksessa sekä vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitetulla tavalla. Ylityksen syynä ei varsinkaan ole perustamissopimuksessa sekä vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitettu poikkeuksellinen tapahtuma eikä talouden vakava taantuma vuonna 2008. Vaikka kasvu hidastui vuoden viimeisellä neljänneksellä, BKT:n kokonaiskasvu kiihtyi vuonna 2008 7,1 prosenttiin, kun se oli ollut 6 prosenttia vuonna 2007, ja ylitti selvästi potentiaalisen kasvun. Viitearvon ylittymistä ei myöskään voida pitää väliaikaisena. Komission yksiköiden kevään 2009 talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämän odotetaan olevan 5,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2009 ja 5,6 prosenttia vuonna 2010, jos oletetaan, että politiikassa ei tapahdu muutoksia. Ennuste perustuu siihen, että BKT:n kasvu on – 4,0 prosenttia vuonna 2009 ja 0 prosenttia vuonna 2010. Komission yksiköiden talousennusteessa otetaan huomioon helmikuussa 2009 hyväksyttyyn vuoden 2009 talousarvioon sisältyvät kuluvaa vuotta koskevat toimenpiteet sekä hallituksen huhtikuussa 2009 hyväksymät lisätoimenpiteet. Alijäämää koskeva perustamissopimuksen arviointiperuste ei näin ollen täyty.

(8) Julkinen bruttovelka on edelleen selvästi alle viitearvon, joka on 60 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja sen määrä oli 13,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2008. Komission yksiköiden kevään 2009 talousennusteen mukaan velan suhde BKT:hen kasvaa kuitenkin todennäköisesti 18 ¼ prosenttiin vuonna 2009 ja 22 ¾ prosenttiin vuonna 2010.

([1]) EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6.
([2]) EYVL L 332, 31.12.1993, s. 7.
([3]) Kaikki Romanian liiallista alijäämää koskevaan menettelyyn liittyvät asiakirjat ovat saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode=_m2

(9) Vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti huomioon otettiin eläkejärjestelmien uudistukset, joilla otetaan käyttöön pakollisen täysin rahastoivan pilarin sisältävä monipilarinen järjestelmä. Vaikka näiden uudistusten täytäntöönpano johtaa julkisen talouden rahoitusaseman tilapäiseen heikentymiseen, se parantaa kuitenkin selvästi julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä. Romanian viranomaisten arvioiden mukaan uudistuksen nettokustannukset ovat 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2008, 0,3 prosenttia vuonna 2009 ja 0,4 prosenttia vuosina 2010 ja 2011. Vakaus- ja kasvusopimuksen mukaan ne voidaan ottaa huomioon soveltamalla siirtymäkauden ajan lineaarista vähennystä ja ainoastaan, jos alijäämä pysyy lähellä viitearvoa, mikä ei päde Romaniaan. Vaikka julkisen talouden vuoden 2008 alijäämään tehtäisiin eläkejärjestelmän uudistukseen perustuva tasoitus, se olisi silti selvästi yli 3 prosenttia suhteessa BKT:hen.

(10) Asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 4 kohdan mukaan ”merkitykselliset tekijät” voidaan ottaa huomioon liiallisen alijäämän olemassaolosta tehtävää, perustamissopimuksen 104 artiklan 6 kohdan mukaista neuvoston päätöstä edeltävissä vaiheissa ainoastaan, jos kaksi edellytystä – se, että alijäämä pysyy lähellä viitearvoa, ja se, että viitearvon ylitys on tilapäistä – täyttyvät täysin. Romanian tapauksessa nämä kaksi edellytystä eivät täyty. Merkityksellisiä tekijöitä ei sen vuoksi oteta huomioon tätä päätöstä edeltävissä vaiheissa,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kokonaisarvion perusteella todetaan, että Romaniassa on liiallinen alijäämä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Romanialle.

Tehty Brysselissä 7 päivänä heinäkuuta 2009.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

C. BILDT